

1.1 Narození dítěte

03. Pojmenování (název) životní situace

Narození dítěte

04. Základní informace k životní situaci

Narození dítěte je matriční událostí, která se zapisuje do knihy narození.

Do knihy narození se zapisuje jméno, popř. jména a příjmení dítěte, den, měsíc a rok narození dítěte, rodné číslo, které mu je přiděleno, místo narození a pohlaví dítěte, zákonem stanovené údaje o rodičích dítěte (nezapisují se v případě, že matka dítěte požádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem), datum zápisu a podpis matrikáře.

Zápis jména dítěte:

Jméno (jména) dítěte se zapisuje podle souhlasného prohlášení rodičů (není-li jeden rodič znám nebo byl soudem zbaven rodičovské zodpovědnosti, nebo je mu výkon rodičovské zodpovědnosti pozastaven, či je rozhodnutím soudu zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je způsobilost omezena, zapíše se jméno nebo jména podle prohlášení druhého z rodičů, jinak podle pravomocného rozhodnutí soudu).

Souhlasným prohlášením je i písemné prohlášení rodičů učiněné ve zdravotnickém zařízení na předepsaném tiskopise.

Matriční úřad nezapíše do knihy narození jméno, popř. jména, a učiní o tom oznámení soudu, jestliže se rodiče:

- nedohodnou na jménu, popř. jménech dítěte do 1 měsíce od narození dítěte nebo
- jméno dítěte neurčí do 1 měsíce od narození nebo
- určí dítěti jméno, popř. jména, které nelze do knihy narození zapsat nebo
- nejsou známi.

Do matriční knihy nelze zapsat jména zkomolená, zdrobnělá a domácká. Fyzické osobě pohlaví mužského nelze zapsat jméno ženské a naopak. Nelze zapsat dítěti jméno, které má dosud žijící sourozenec. Vzniknou-li pochybnosti o správné pravopisné podobě jména, je žadatel povinen předložit doklad vydaný znalcem.

Zápis příjmení dítěte:

U dítěte z manželství se zapíše společné příjmení rodičů, mají-li je různá, zapíše se jednoho z nich určené dohodou při uzavření manželství. Nevyplývá-li dohoda o příjmení z oddacího listu, zapíše se příjmení dítěte, na němž se manželé (rodiče) dohodli.

Dítěti, jehož rodiče neuzavřeli manželství a mají různá příjmení, se zapíše příjmení podle dohody rodičů při určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů nebo podle pravomocného rozsudku soudu o určení otcovství.

Dítěti, které se narodí do uplynutí třístého dne po zániku manželství nebo jeho pravomocným prohlášením za neplatné, zapíše se příjmení, na kterém se manželé dohodli při uzavření manželství, pokud matka neuzavřela manželství nové.

Není-li otec dítěte znám, zapíše se do knihy narození příjmení matky, které má v době narození dítěte.

Nelze-li dosáhnout dohody rodičů o příjmení dítěte, příjmení se do knihy narození nezapíše a matriční úřad o tom učiní oznámení soudu.

Příjmení žen se tvoří v souladu s pravidly české mluvnice. Při zápisu narození dítěte lze na základě žádosti rodičů uvést příjmení dítěte ženského pohlaví v mužském tvaru, je-li dítě:

- cizinec
- občan, který má nebo bude mít trvalý pobyt v cizině
- občan, jehož jeden z rodičů je cizincem
- občan, který je jiné než české národnosti.

05. Kdo je oprávněn v této věci jednat (podat žádost apod.)

Zápis do knihy narození se provede

- na základě písemného hlášení (zdravotnického zařízení, v němž byl porod ukončen nebo lékaře, který poskytl jako první zdravotní péči, nebyl-li porod ukončen ve zdravotnickém zařízení) o narození živého nebo mrtvého dítěte
- nebo na základě ústního oznámení o narození dítěte mimo zdravotnické zařízení, nebyla-li matce poskytnuta ani následně zdravotnická péče (matrikářka sepíše s oznamovatelem zápis).

Nedošlo-li k oznámení ve výše uvedených případech, je povinen oznámit narození matričnímu úřadu jeden z rodičů, popř. jeho zákonný zástupce nebo soudem ustanovený opatrovník. Nedošlo-li k oznámení narození ani v tomto případě, potom má povinnost oznámit narození fyzická osoba, která se o narození dozvěděla.

Ve věci zápisu jména (jmen) a příjmení dítěte jsou oprávněni jednat rodiče narozeného dítěte, případně soud.

06. Jaké jsou podmínky a postup pro řešení životní situace

Pro zápis narození dítěte do matriční knihy předkládá v porodnici:

Vdaná žena platný doklad totožnosti, oddací list a souhlasné prohlášení rodičů o jménu, popř. jménech dítěte

Svobodná žena platný doklad totožnosti, prohlášení o jménu, popř. jménech dítěte, popř. souhlasné prohlášení rodičů o určení rodičovství

Rozvedená či ovdovělá po uplynutí 300 dne ode dne nabytí právní moci rozsudku o rozvodu, popř. ode dne úmrtí manžela platný doklad totožnosti, souhlasné prohlášení o určení rodičovství a prohlášení rodičů o jménu, popř. jménech dítěte

Rozvedená či ovdovělá do uplynutí 300 dne ode dne nabytí právní moci rozsudku o rozvodu, popř. ode dne úmrtí manžela platný doklad totožnosti, prohlášení o jménu, popř. jménech dítěte, popř. úmrtní list manžela a oddací list z dřívějšího manželství

Souhlasné prohlášení lze učinit k narozenému i k dosud nenarozenému dítěti, je-li již počato. Rodiče dítěte mohou prohlášení učinit na kterémkoliv matričním úřadu (matrice) nebo u soudu.

K prohlášení je třeba u matričního úřadu předložit:

- oba občanské průkazy
- oba rodné listy
- matka dítěte i rozsudek o rozvodu (je-li rozvedena) nebo úmrtní list manžela (je-li vdova), těhotenskou průkazku.

Matrikářka pak s rodiči sepiše souhlasné prohlášení o určení rodičovství k nenarozenému dítěti a 1x toto podepsané prohlášení předá matce dítěte. Ta pak toto prohlášení předloží v porodnici.

07. Jakým způsobem můžete zahájit řešení životní situace

Viz bod č. 5.

08. Na které instituci životní situaci řešit

Vystavení prvního rodného listu dítěte (prvopisu) na matričním úřadě, v jehož správním obvodu se dítě narodilo.

Určení rodičovství k nenarozenému dítěti na kterémkoliv matričním úřadě.

Určení rodičovství k narozenému dítěti, kdy již byl vystaven první rodný list dítěte, kde otec není uveden, se rovněž řeší na kterémkoliv matričním úřadě.

09. Kde, s kým a kdy životní situaci řešit

Pracoviště matrik odboru dopravy, silničního hospodářství a správních agend je umístěno na Mírovém nám. č.p.7, v prvním poschodí v budově B MěÚ Ústí nad Orlicí.

10. Jaké doklady je nutné mít s sebou

K zápisu do knihy narození dítěte narozeného za trvání manželství předkládá jeden z rodičů:

- oddací list
- občanský průkaz nebo cestovní doklad
- souhlasné prohlášení rodičů o jménu, popř. jménech dítěte
- souhlasné prohlášení rodičů o příjmení dítěte, pokud údaj o příjmení dítěte není patrný z oddacího listu rodičů dítěte
- případně další doklady potřebné k zjištění nebo ověření správnosti údajů zapisovaných do knihy narození.

K zápisu do knihy narození dítěte narozeného mimo manželství, jehož otec není znám, předloží matka:

- prohlášení o jménu, popř. jménech dítěte
- rodný list
- pravomocný rozsudek o rozvodu manželství (jeli matka dítěte rozvedená) nebo úmrtní list manžela (je-li matka dítěte ovdovělá)
- občanský průkaz nebo cestovní doklad
- případně další doklady potřebné k zjištění nebo ověření správnosti údajů zapisovaných do knihy narození.

K zápisu do knihy narození dítěte narozeného mimo manželství, k němuž bylo určeno otcovství, předloží jeden z rodičů:

- souhlasné prohlášení rodičů o jménu, popř. jménech dítěte
- souhlasné prohlášení rodičů o určení rodičovství, popř. rozhodnutí soudu o určení rodičovství k dítěti
- rodný list otce a matky dítěte
- pravomocný rozsudek o rozvodu manželství (je-li matka dítěte rozvedená) nebo úmrtní list manžela (je-li matka dítěte ovdovělá)
- občanský průkaz nebo cestovní doklad
- případně další doklady potřebné k zjištění nebo ověření správnosti údajů zapisovaných do knihy narození.

Souhlasné prohlášení o určení rodičovství k dítěti lze učinit před matričním úřadem nebo soudem.

Prohlášení nezletilého rodiče musí být učiněno vždy před soudem.

Prohlášení lze učinit před narozením dítěte, je-li již počato nebo až po narození dítěte.

Narodí-li se dítě v době od uzavření manželství do uplynutí 300 dne po zániku manželství, považuje se ze zákona za otce dítěte manžel matky.

11. Jaké jsou potřebné formuláře a kde jsou k dispozici

Formuláře nejsou předepsány. Je stanoven pouze obsah.

Formulář o prohlášení rodičů o jménu, popř. jménech dítěte obdrží matka dítěte u svého odborného lékaře.

Formulář k určení rodičovství k dítěti sepisuje s rodiči matrikářka u matričního úřadu.

12. Jaké jsou poplatky a jak je lze uhradit

Vydání prvního rodného listu nepodléhá správnímu poplatku.

Vydání druhopisu rodného listu podléhá správnímu poplatku 100 Kč.

13. Jaké jsou lhůty pro vyřízení

Matriční úřad provede zápis o narození dítěte nejpozději do 30 dnů od obdržení pokladů.

Místo údajů, které se do uzavření zápisu nepodařilo zjistit, uvede matrikář v příslušných oddílech matričního listu slovo „nezjištěno,“ pokud není stanoveno jinak.

14. Kteří jsou další účastníci (dotčení) řešení životní situace

15. Jaké další činnosti jsou po žadateli požadovány

16. Elektronická služba, kterou lze využít

17. Podle kterého právního předpisu se postupuje

- Zákon č. 301/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 634/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

18. Jaké jsou související předpisy

- Vyhláška Ministerstva vnitra, kterou se provádí zákon o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů č. 207/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů

19. Jaké jsou opravné prostředky a jak se uplatňují

Je-li v rodném listu dítěte uveden v souladu se zákonem o rodině (§ 51 zák. č. 94/1963 Sb. ve znění pozdějších předpisů) jako otec dítěte bývalý manžel, resp. manžel, který není biologickým otcem dítěte, popř. muž, jehož rodičovství bylo určeno souhlasným prohlášením rodičů, lze podat u soudu podnět k zahájení řízení o popření rodičovství.

20. Jaké sankce mohou být uplatněny v případě nedodržení povinností

Přestupku na úseku matrik dle § 79a zák. č. 301/2000 Sb., o matrikách, v platném znění, se dopustí ten, kdo úmyslně zničí, poškodí nebo zneužije rodný list, nesplní oznamovací povinnost matričnímu úřadu při narození dítěte mimo zdravotnické zařízení nebo úmyslně uvede při plnění oznamovací povinnosti nesprávné údaje, úmyslně neužívá při úředním styku jméno nebo příjmení, která jsou uvedena v rodném listu nebo určí otcovství souhlasným prohlášením rodičů k témuž dítěti opakovaně před jiným matričním úřadem nebo soudem. Za přestupek lze uložit pokutu do 10 000,- Kč.

21. Nejčastější dotazy

Zápis jména, které rodiče nenašli v kalendáři, popř. cizího jména apod.

V těchto případech je vhodné obrátit se na kterýkoliv matriční úřad, kde je k dispozici kniha „Jak se bude jmenovat.“ Tato publikace obsahuje např. i cizojazyčné podoby jmen.

22. Další informace

Další informace najdete na jakémkoliv matričním úřadě a na webových stránkách [Ministerstva vnitra \(www.mvcr.cz\)](http://www.mvcr.cz).

23. Informace o popisovaném postupu (o řešení životní situace) je možné získat také z jiných zdrojů a v jiné formě

24. Související životní situace a návody, jak je řešit

25. Za správnost návodu odpovídá útvar

Odbor dopravy silničního hospodářství a správních agend.

26. Kontaktní osoba

- Lenka Bednářová
- Mgr. Lenka Coufalová
- Ing. Marta Pirklová

Telefonní čísla a emaily najdete v sekci [Kontakty](#).

27. Popis je zpracován podle právního stavu ke dni

08.08.2019

28. Popis byl naposledy aktualizován

11.02.2020

29. Datum konce platnosti popisu

30. Případná upřesnění a poznámky k řešení životní situace
